

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy óra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Főpiacz, a városházzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos postt soronként 5 kr-ával számíttatnak.

Gróf Dégenfeld József a tiszántuli ev. ref. egyházkerület főgondnoka.

Debreczen, október 13.

Amit előre is hittünk, beteljesedett. Vályi János örökébe gróf Dégenfeld József eddig az alsó szabolcs-hajduvidéki egyházmegye nagyérdemű gondnoka lépett, az egyházközségek által beadott 724 szavazatból 488 szavazat esvén reá. A bizalomnak szép és felemelő jelensége ez, mely egyszersmind a majdnem egy millió lelket számláló ev. ref. egyházkerület vezérembereinek és hiveinek helyes ítéletéről teszen tanubizonyosságot. E választás tanubizonyossága a bölcs mérsékletnek is, mely szerint ez igazi nagy magyar tenger a maga szép és felséges jogát gyakorolta.

Nem hiányoztak ugyan ellentérekvések sem, de hisz majdnem lehetetlen is az, hogy oly óriási területen, mint amilyent a tiszántuli ev. ref. egyházkerület elfoglal, s közel egy millió hívő közt egyetlen egy vélemény, egy nézet uralkodjék ily magas bizalmi állás betöltésénél. Sőt minél élén-

kebb és nagyobb a közügyek iránti érdeklődés, annál természetesebb, hogy különböző irányu nézetek és óhajok igyekeznek érvényesülni. De dacára az ellentérekvéseknek a választás azzal a nyugodtsággal és méltósággal folyt, milyen egy ily nagy jelentőségű és magas hivatásu vallás-erkölcsi testülethez illik. E nyugodtságban nyilvánuló akarat nemessége annál inkább diszerve válik e jó, de különben élénk temperamentumu magyar népnek, mert tudvalevő, hogy az országgyűlés közel jövőben hitt bezárása miatt itt-ott már a választási előkészületek és mozgalmak is foglalkoztatták a kedélyeket; de örvendetes előjele ez az egyházkerület kormányzásának nyugodtságára és méltóságára is; előjele annak, hogy miután a választás oly szerencsés eredménnyel véget ért, az egyházkerület kormányzó férfiai az ev. ref. egyház nagy és szent közügyei fejlesztése, előbbrevitele s felvirágoztatása végett fokozott bizodalommal, szeretettel s még az ellenfeleknek látszó is teljes nyugodtsággal sorakoznak a választott vezér körül.

Igy is illik, ezt kívánja az

egyház érdeke. A választás hullámai lecsillapulván munkához, építéshez kell fogni.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerületre s általában az egész magyar ev. ref. egyházra nagy munka, nagy feladatok megoldása vár. S e munka annál inkább közérdekű, annál fontosabb, mert az ev. ref. egyház erősödése, emelkedése és virágzása egyszersmind a hamisítatlan magyarságnak erősödését, emelkedését és virágzását jelenti, mert a magyar ev. ref. egyház és a magyar haza, a magyar faj érdeke elválaszthatatlanul összeforrott, egy és ugyanaz; a ki az ev. ref. magyar egyházat építi, építi a magyar hazát.

A ki segíti és jobb sorsra juttatja az egyház és haza szent ügyeit oly feláldozóan és annyi nélkülözéssel szolgáló ev. ref. papságot, az egyszersmind a haza szabadságának fenntartó oszlopait erősítgeti, a hazaszeretetlenek tüzeit kioltthatatlanná teszi, a ki a szegény egyházak sorsát felkarola, az bevehetetlen erősségeket állít a magyarság védelmére, magas sziklavárakat emel ellenséges irányu néptengerek hullámcsapkodásai ellen. És ott vannak az iskolák az elemi iskoláktól fel az

TÁRGZA.

A hohenevbachi és dűrnai gróf Degenfeld család. *)

Elvitázhatlan tény, hogy hazánk történetében nagy szerepet vittek és visznek oly főuraink, kik idegen hangzásu nevek dacára is testestől-lelkestől magyarokká lettek. Igaz, hogy elődeik más nemzetek kimagasló alakjai gyanánt fényeltek, de utódaikat nemcsak azért mondhatjuk mieinknek, mert e haza földjén szereztek birtokokat, de azért is, mert házasságaik folytán igazi magyar vér kering ereikben. Ilyen a többek között a gróf Degenfeld Schomberg család is, mely anyagi ágon közeli vérrokon a Teleky, Károlyi, Tisza családokkal. Hasznos szolgálatot véltünk tehát tenni történelmünknek, ha ösmeretjüket olvasóinkkal e családnak eseményekben gazdag multját, forrásul szolgálván előttünk gróf Thürheim katonai írónak e család történetét részletesen felölölő munkája, mely nemrégiben jelent meg, de a magyar közönség előtt aligha ösmerős. (Christoph Martin, Freiherr von Degenfeld und dessen Söhne. Wien.)

Azt hihetnők, hogy a Degenfeld család német eredetű. Pedig nem az. Ősei a szabad Helvézia gyermekei.

A Helvét krónikák szerint a Dégen-

*) Könyves Tóth Kálmán „A gróf Degenfeld család” című munkája után.

feldek, vagy a mint eredetileg iratot a Tegenfeldek Helvéziában igen tekintélyes családot alkottak. Ősi várak Habsburghoz nem messze feküdt. Már 850-ből történeti okmány bizonyítja, hogy Degenfeld Konrád a lausanne-i püspököt Dávidot, mivel ez tulságosan erőszakoskodott, megtámadván, életétől megfosztotta, mi miatt aztán sokáig üldöztetett. Degenfeld Ulrik churi hirneves püspök volt, ki a a korabeli német császárok kegyével dicsekedhetett. Méltóságairól azonban 1179-ben lemondván, mint egyszerű barát fejezte be az életet. Degenfeld Gerongust, mivel a pápa ellenére a Hohenstaufok pártjára állott, IV-ik Inceze egyházi átokkal sújtotta, a mire ez azzal válaszolt, hogy egy bási zárdát lerontott. A 13-ik században a sváb földön tűnik fel a család. Konrád 1257-ben Weissensteinhoz közel épített várat. E vár romjai még maig is láthatók. Egy másik Konrád Parreida János sváb herezeg tanácsosa volt. Ez a János herezeg meggyilkolta s nagybátyját, Albert esászárt 1308-ban, tanácsosa, Tegenfeld — mint a helvét krónikus írja — nyomtalanul eltűnt. A Degenfeld-féle levéltári okmányok szerint ez a Konrád nem lett volna rész s a merényletben. Amde a bárói rangot utódai mégis elvesztették. Egyik unokája Jeromos III. Lipót osztrák herezegnek titkos tanácsosa gyanánt említettik s három fia a sempachi véres esatában esett el. A leszármazást biztosan csak III. Konrádtól lehet vezetni, ki 1360-ban a Degenfeld várat s falut nyerte hűbérül. Neje

Wöllwarth Dorottya volt. Egyik unokája 1456-ban az ő fiának Mártonnak ipjától Zyllenhard Vilmostól 8000 forintért szerezte meg Eybachot E régi vár ma romokban hever, elpusztítottván a harminczéves hadjárat alkalmával. Mártonnak egyik fiát Vilmost 1468-ban III-ik Frigyes esászár a római Tiberis hídön ütötte föl aransarkantus lovaggá. Csaknem 100 éves korában halt meg 1533-ban. Hét gyermeke még ő előtt halt el s egyetlen fia, II Márton lett a család alapítójává. A konstanezi egyházmegyében már mint fölszentelt pap működött. Pápai engedélylyel feloldoztatván, Plieningen Orsolyával lépett házasságra. Későbbben a protestáns vallásra térvén át, új egyházának buzgó bajnoka gyanánt tündökölt s mindez idő óta a Degenfeldek hiven őrzik e reájok átszállott drága örökséget. Fia Kristóf, mint államférfiu szerepel. Ennek idősebb fiától származik le a még most is virágzó báró Degenfeld család, mely három ágazatra oszlik. Kristófnak ifjabbik gyermeke V. Konrád Zyllenhard Margarétát vette el s ezen házasságból származik a mai gróf Degenfeld család. —

A XII. századtól kezdve hosszú sorát szülte ez a család vitéz lovagoknak, nagy hadvezéreknek, államférfiaknak, királyok, esászárok kedvelt tanácsosainak.

III. Dégenfeld Konrád nyerte hűbérül Dégenfeld várat a sváb földön 1360-ban, akinek egyik unokája 1456-ban szerezte meg Eibachot, melynek sirboltjában aluszsza örök álmát a legtöbb Dégenfeld.

akadémiáig. Az egyház veteményes kertjei s az igaz, tiszta izü magyar culturának tejesztői századok óta. Ezek körül is sok a munka. Annál több és nehezebb, minél gyorsabban halad a műveltség, minél nagyobbak az igények.

A magyar reformátusságnak, sőt magának az összes magyarságnak ereje és hatalma szellemi és erkölcsi jóra valósságán nyugszik. Ez erő és hatalom első forrásai és ápolói a jól rendezett iskolák. Világító tornyok azok, de egyszersmind szikla fokok, melyeken az ellenséges hullámvérés megtörik.

E kettős nagy munkában a vezetés, — az irányzás az újonnan választott főgondnok kezeibe van letéve.

Ő ezen munkát bizonyosan hiven, nemesen fogja teljesíteni, mint teljesítette azt a rá váró kötelességek terén eddig is.

Egyháza, hazája iránti lángoló szeretete, nagy kötelességérzete, mint örök szent tűz hevíti lelkét, hogy azokat s mindazt, ami azokhoz tartozik, erősítse, emelje, boldogítsa.

Igy üdvözljük a nemes grófot, mint a tiszántuli ev. ref. egyházkerület főgondnokát.

Van okunk üdvözölni szívből, melegen, mert a mienk, s az a fény mely megválasztásában nevét veszi körül, e városra is visszasugározik.

Van okunk, mert hiszszük, hogy buzgó tevékenysége Debreczen főbűszkesége, az ev. ref. fő-

iskola körül a városra lesz első sorban üdvös és áldásos.

Adjon Isten, a magyarok Istene magasztos hivatásának betöltésére erőt, kedvező alkalmat; adjon nemes törekvésére áldást!

Adja Isten, hogy az ősz Áron püspökkel, nagy és szép idők e nemes alakjával, teljes egyetértésben, bölcsességgel és fényes sikerrel kormányozhassák az egyház hajóját; adja Isten, hogy kettős elnökségük alatt az egyház és iskolák virágozván, az igaz vallásosság, tiszta erkölcsiség és a tudomány boldogító fénye tündököljön e mi áldott magyar alföldünkön s hasson át messze vidékekre példaadólag.

— Külföldi hír. (Francia-orsz szövetség.) A Gaulois feltétlenül megbízható diplomáciai forrásból jelenti, hogy már 1894. március havában Casimir-Perier az akkori köztársasági elnök és Giers akkori orosz külügyminiszter által aláírt oly katonai konvenczió létesült Francia- és Oroszország között, hogy az esetben, ha akár Franciaország, akár Oroszország megtámadtnék a hármasszövetségben képviselt hatalmak bármelyike által, a másik meg nem támadott hatalom a megtámadottnak védelmében segítségére lenni tartozik. E konvenczió az éle azonban inkább csak Német- és Olaszország ellen irányul. Ezt a konvencziót most alakilag is teljes véd- és daczsövetséggé egészítették ki, a melyre nézve nem csak megállapodás létesült minden tekintetben, de a czárnak Párisban időzése alatt alá is íratott. — (Viszontlátogatások a czárnál.) Azzal a hírrel szemben, hogy Faure, a francia köztársaság elnöke, már a legközelebbi jövőben viszonzni fogja a czár párisi látogatását, egy félhivatalos szent-pétervári lap arról értesül, hogy már akkor, a mikor még a

czár látogatása ügyében folytak a tárgyalások és jegyzékváltozások, Faure viszontlátogatásától Montebello gróf minden igyekezete dacára elállottak. Királyunk ellenben valószínűleg a jövő év május havában fogja viszontlátogatását a czárnál megtenni, a mint ezt már a czár bécsi látogatása alatt is megállapították. Valószínű, hogy ugyanakkor Vilmos német császár nejevel együtt szintén vendége lesz a czárnak, ha a czári házban áprilisa várt családi esemény e látogatás elhalasztását nem tenné szükségessé.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület új főgondnoka.

— Gróf Degenfeld Schomberg József. —

A legnépesebb magyar ev. ref. egyházkerület, amelynek Máramarostól az al-Dunáig terjedő határain a magyarság erőteljes tiszai zöme lakik, a mint már tegnap jelentettük ezt az örvendetes hírt, gróf Degenfeld Schomberg Józsefet, Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánját, az alsó-szabolcs-hajduvidéki egyházmege gondnokát választotta főgondnokává.

A gyülekezetek óriási többsége bizalmának ilyen frappáns alakban történt megnyilatkozását lapunk élén méltatjuk az esemény nagyjelentőségéhez képest. E helyen az új főgondnok életét ösmertetjük, a melynek java részét eddig is hazája és egyháza buzgó szolgálatában töltötte el.

Gróf Degenfeld József gr. D. Ottónak gróf Teleki Augusztával kötött házasságából született 1847-ben. Atyja egyike volt kora leghíresebb jogtudósainak, a ki könyv nélkül tudta a rengeteg Curpus jurist. Erdélyben, új hazájában guberniumi főtanácsosi méltóságot viselt s kevéste mult, hogy 1842-ben gróf Teleki Józseffel szemben nem őt választották Erdély kormányzójává. Edesanyja testvére volt a nagy nevű Teleki Lászlónak, a ki olyan tragikus halállal mult ki s a kinek nevét viseli Debreczen egyik utcáján.

Degenfeld József két éves korában

Az első protestáns Degenfeld II. Mártonnak dedunokája a család egyik legkimagaslóbb alakja, korában európai híru hadvezér: Kristóf Márton, a velencei köztársaság vitéz tábornoka, török hadverő, Dalmácia és Albania kormányzója.

Ez a Kristóf szerezte vissza vitézségével a családnak az 1300-ban elvesztett bárói czimet és rangot; valószínűleg ő volt az a Degenfeldek között, aki hosszabb ideig tartózkodott Magyarországon. A 30 éves háboru elején ezrede hazánkban állomásozott. — Előbb Tilly hadjárataiban vett részt, majd protestáns érzületei miatt Gusztáv Adolf svéd királynak ajánlotta fel karját, kardját.

Később Velence szolgálatában találjuk, mint Dalmácia és Albania katonai kormányzóját. Ferdinánd fia is vele osztotta meg a törökök elleni hadjárat viszontagságait, aki Urána ostrománál szemévilágát veszítette. „Apám! bátorságom ugyan megmaradt, de a szemem világa oda lett! Istenem! pedig még csak tizenhét éves vagyok!” kiáltott fel a sebesült fiatal Degenfeld.

Kitüntetésekkel halmozta el Velence Dalmácia szabaditóját; még fiai részére is, a kik pedig különböző fejedelmek udvarában szolgáltak, gazdag évdijakat rendelt a büszke köztársaság. A velencei tanácsból kapott nehéz aranylánczon esüngő érem maig is meg van az eybachi gróf Degenfeld várba.

A sok győzelmes esaták hadvezére 1653-ban szenderedett végálmra. Tiz gyermeke maradt, ezek közül hat fia, kik

mindannyian rövidebb vagy hosszabb ideig forgatták vitézül a kardot. Két fia a csatamezőn esett el, egyik az ütközetben kapott sebek következtében halt meg, a legidősb pedig Urana ostroma alatt szemévilágát veszítette.

Leányai közül a szépségben s szellemen egyaránt kimagasló Degenfeld Lujza, Károly Lajos pfalcezi választó fejedelm felesége volt s Rau grófnő czimen ösmert történeti személyiség. Rau grófnő ezimert I. Lipót császártól nyerte. Rau grófnőnek nyolcz fia s öt leánya volt, kik szintén az ő ezimét örökölték. Legidősebb leánya Karolina Schomberg Mainhart grófhöz ment nőül, a ki fia volt a híres francia tábornagynak. Mint Schomberg, Schomberg és Leinster hercegnő halt meg Londonban 1696-ban. A Westminsterben helyezték el földi hamvait. Leánya Mária, a Lujza grófnő unokája 1717-ben férjhez ment unokatestvéréhez gróf Degenfeld Kristóf Mártonhoz s a Schomburgi birtok rajnai része így jutott férje családjának tulajdonába, mely aztán a schombergi ezimert és nevet is egyesítette a Degenfeld névvel és ezimertel. Márton bárónak többi leányai is szerencsés házasságot kötöttek.

Márton báró halála után a világtalan Ferdinánd báró lett a család feje, — a ki vak léttére böles és tudós államférfi, szilárd és határozott jellem volt, a mellett vitéz katoná; Károly Lajos pfalcezi választónak titkos tanácsosa. Heidelberg várát sokáig hősileg védte az ostromló francziák ellen, a világtalan hős kivitette magát a

sánczokhoz — bátorságra buzdította az őrséget. Végre kedvező föltételek mellett feladta a várat.

A francia tisztek levett kalappal üdvözölték a feladott várból elvonuló világtalan vitézt.

Velenceben halt meg 81 éves korában. Apja iránti hálából dalmát tisztek vitték koporsóját.

Degenfeld Márton Kristófnak unokája, Kristóf Ferdinánd, a török háboruk alatt több ízben tartózkodott Magyarországon, a mely utódainak egy század mulva új hazájává lett. Mint ifju bajnok Pálffy János vértés ezredében több esatában kitüntette magát, — Stahremberg és savoyai Jenő vezérlete alatt részt vett számos ütközetben és ostromban. Az asti ütközetben lovát kilőtték alóla s ő egy ellenséges ló hátán küzdött tovább. Pétervárad ostrománál egy ágyugolyó a baloldali nyeregkapában levő pisztolyát zúzt szét s másik pillanatban szolgálja által vezetett segédlovát lötték el. Jenő főherceg is elismerte, hogy a győzelem kivívásában nagy része volt a vitéz ezredesnek.

Több diadal után téli szállásra Erdélybe rendeltetett, hol az ottani főúri körökben szivesen látott vendég volt.

Miksa báró, a velencei hős tábornok ötödik gyermeke volt a maig virágzó Degenfeld család tulajdonképeni törzsapja, aki Pfalzban magas méltóságokat viselt s diplomáciai küldetésekben beutazta fél Európát. Ifjabbik fia Kristóf Márton új fényt derített az ősi házra. Porosz szol-

árvaságra jutott, négy évvel idősebb testvérével Lajossal együtt. Edes atyjuk meghalt 1849-ben. Az árva fiuk nevelését édesanyjuk maga vezette szerető gondossággal. Jeles magán nevelők voltak segítségére. Jó István, a tiszántuli egyházkerület középiskolai felügyelője tanította a gimnáziumi 2 dik osztálytól kezdve. A fizikára, matematikára Langer V. nyugalmazott műegyetemi tanár oktatta, a jogot Edvi Illés Károly adta elő. A fiatal gróf páratlan szorgalmat, éles judiciumot tanusított. A tantárgyakban nem volt válogatós, valamennyi studiumát egyforma kedvvel tanulta. Tanító mestereit szerette, barátaiul tekintette s mindig hálás volt mentorai iránt.

Tanulmányai befejezése után közpályára lépett Nehány évig Gorove István minisztersége idején fogalmazó volt a földművelésügyi miniszteriumban. Gorove nagyon szerette a képzett, szorgalmas gróft s egy ízben leküldte miniszteri biztostul a debreczeni gazdasági tanintézet élvizsgálójára.

De csakhamar ott hagyta a főváros zaját. Megvált a miniszteriumtól s hazament falusi magányába, hogy megrongált egészségét helyre állítsa. Otthon gazdálkodott és tevékeny részt vett Szatmár-megye, de a nagy károlyi egyház-megye közéletében.

Egyetlenegy gyülelésről sem hiányzott és a közdolgok iránt tanusított meleg érdeklődése által csakhamar magára vonta a figyelmet. A közbizalom több nobile officiummal ruházta fel.

1870-ben megházasodott. Nőül vette a felvidék egyik legbájosabb előkelő leányát, szilasi és pilisi Szilassy Irmát, akinek atyja Sz. János helytartó tanácsos, nagyatya pedig protestáns korona örökös volt.

E boldog házasságot négy gyermekkel áldotta meg az Isten, akik közül hárman vannak életben: Ottó Kristóf honvédhadnagy, Anna és Mária gróf kisaszszonyok.

1892-ben mélységes gyász borult a boldog családi tűzhelyre. A ház őrangyalát, a szerető hitvest, a gondos anyát, a nemes szívű nőt kiragadta a halál övének köréből. Hányszor látták azóta a

Kossuth-utczai temető egyik virágos sirja felett könnyezve állani az özvegyen maradt hű férjét!

1883-ban hívta el Ő Felsége falusi magányából Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispáni székébe, amely Miskolczy Lajos lemondása által üresedett meg. Azóta szorosán összefügg az ő neve a két testvér törvényhatóság csaknem minden fontosabb eseményével, kulturális és gazdasági törekvéseivel.

Mert ő főispáni teendőit nem úgy fogja fel, hogy a közigazgatás ellenőrzésének bürokratikus teljesítésével minden kötelességét elvégezte.

Hivatalos dolgaiban is példás szorgalmat és szigorú lelkiismeretességet tanusít ugyan, de azonkívül tökéletesen tudatában van annak is, hogy a vagyon és nemesség kötelez. A legszelesebb értelemben reprezentansa annak az előkelő magas állásnak, amelyet a kormány bizalmából tölt be és annak a méltóságnak, amelyet őseitől örökölt.

A hány városi és megyei közgyűlés, közigazgatási bizottsági ülés tartatott az ő három évvel ezelőtti deceniumra megjubilált főispánsága ideje alatt, azon csaknem kivétel nélkül ő elnökölt. Hogy milyen tapintattal pártatlansággal és a legizgalmasabb vitatkozások között is mennyi kitartó türelemmel, azt mindenki tudja, a kinek alkalmá volt ez idő alatt figyelemmel kísérni az ő működését. Főként a pénzügyi hivatalokban gyakorolja éber gondossággal az ellenőrzést s gyakran napokig személyesen eszközli a városi és megyei pénztárakban a rovasolást. Hűtlen kezelés talán lehetetlen is volna az ő főispánsága mellett.

Azonkívül, hogy erélyes, munkás főispán, ott van ő tekintélyével, befolyásával, munkásságával, tapasztalatával és szellemi erejével csaknem mindenütt, a hol városa és vármegyéje anyagi és szellemi haladásáért legjobbjaink fáradoznak.

Évekig buzgó elnöke volt a debreczeni felvasó-körnek, a melyből a mostani Csokonai-kör fejlődött ki. Azt lehet mondani, hogy a közelebbi évek alatt sajnálatra méltó közönnyel küzdő debreczeni és hajdúmegyei Emke-fiók az ő hazafias kitartásának köszönheti fennállását s azokat az évről évre elért kielégítő pénzügyi

eredményeket, a melyek által ez a fiók egyelet még ma is egyik legjobb erőforrása az erdélyrészi magyar kultur egyeletnek. Kezdetől fogva gróf Degenfeld József elnöke éltető lelke ennek a fióknak. Ugyancsak ő állott élére a nem rég alakult debreczeni szőlő és bortermező szövetségnek, valamint ő az elnöke a vörös-kereszt egyelet hajdúmegyei fiókjának.

A társadalmi életben másként is kiváló szerepet visz. Míg magas műveltségű neje élt, a megye házában lévő szalonjuk gyülekező helye volt a debreczeni előkelő családoknak. De az ő vendégszeretetét az a megrendítő nagy esapás sem oltotta ki, amely feleségének halálával érte. A főispáni ebédek ma is gyakorta összegyűjtik a város és vármegye társadalmának különböző számottevő elemeit.

Erős egyházas érzület is jellemzi őt. A legteltesebb mértékben örökölte a Degenfeldek hagyományos vallásosságát és hitbuzgóságát. Az egyház ügyei iránt ifjúkorától kezdve meleg érdeklődést tanusított s amikor kell, készséggel meghozza áldozatát is az egyház javára. Napidíjait, amelyek neki egyházi gyűléseken való megjelenésért járnak, mindig a debreczeni kollegium részére ajánlja. Ezen kívül 1500 frtos alapítványt tett a kollegiumnak egyetemmi fejlesztésére. Tudása, tekintélye már régen az egyházi vezér-férfiak díszes sorába emelte. Most pedig a tiszántuli egyházkerület igazságos és hálás közvéleménye a díszes főgondnoki méltósággal jutalmazta érdemeit.

Jeles gazda. Ebben a tekintetben is jó példával megy a magyar urak előtt. Nem csupán megtudta tartani családjá kezén az örökölt vagyont, de gyarapította is azt. A közelebbi években két nagy birtokot vásárolt Szabolcs és Szatmár megyében. A szatmár megyei Feketetágon, a hol pompás parkja és kastélya van, nagy tehenészetet tart, a melynek teje Debreczenben talál fogyasztó közönséget.

Őseinek számos jeles tulajdonsága, nemes erénye egyesült ő benne. Gyöngéd családapája, mint D. Kristóf Ferdinánd; tanult, böles és határozott, mint a világtalan D. Ferdinánd (elégé jellemzi az az

gálatban lovassági tábornokságig, hadügy-miniszterségig emelkedett. Ő szerezte meg családjának a birodalmi grófi címet — s Schomburg — Leinster Mária grófnővel kötött házasságával a schomburgi javadalmakat. Harmadik fiától Kristóf Agostól származik a család négy ága; négy fia: Gusztáv, Miksa, Frigyes Kristóf és Haus Fülöp után.

Frigyes Kristóf is a katonai pályán tűntette ki magát. — A Habsburgok szolgálatában tábornok lett s a Mária Theresia rend lovagja. Végig harezolta a francia forradalmat s élete veszélyeztetésével már mint százados egy galicziai uhlanus ezredben többször kitüntette magát. Jelen volt Mántua védelménél, részt vett hősileg küzdve a marengói, minciói, az auszterliczi csatákban. Minciánál az ellenség kereszttüze között karddal vágta keresztül magát. Később politikai események miatt kilépett a katonaságtól s württembergi birtokán gazdálkodott. — 1848-ban halt meg.

*

Emlithetnénk még e főuri család tagjai közül többeket; kik a csatamezőn aratták a babért, de hagyjuk el a dicsőség véres virágait termő mezőiséget s keressük föl a béke esendes templomát. Ott találjuk kiemelkedni gróf Degenfeld S. alakját, kinek neve, emlékezete a ref. egyház történetében fényes csillag gyanánt tündököl. A szadai ágazat nemes sarjadéka. Atyja gróf. Degenfeld S. Miksa

római sz. birodalmi udvari tanácsos, anyja széki Teleki Anna grófnő. Miksa gróf korán elhalálozván, nemeslelkű s erényekben gazdag özvegye hű gondnal neveltette gyermekeit, Ottót, Imrét és Pált. Ottót és Pált polgári nevelő intézetekbe helyezte el, de folyvást örökös szemekkel kísérte azokat. A délezeg természetű Imrét pedig a német-ujhelyi katonai akadémia növendékei között találjuk már 10 éves korában. Idők multával, mint képzett főhadnagyot látjuk őt a Károly főherceg nevét viselő 3. számú dzsidas ezredben. Ekkor ismerkedett meg Bökényi Beck Pál és Bérczay Bérczi Anna házastársak magas műveltségű, vallásos érzületű leányával Paulinával s csakhamar a 34 éves ifjú főhadnagy nejevé lett s 1835-ben ott hagyta a katonai pályát. Nemesak mint kitűnő gazda vált ő ki kortársai közül, de mint egyházat buzgón szerető s azért forrón lelkesülő főúr. Az 1860-dik évben ott találjuk őt egyháza jogainak rendíthetetlen védelmezői között. Erősebb kezekre, szilárdabb jellemre nem bízhatta volna ügyét a megtámadott egyház, mert gr. Degenfeld S. Imre a legveszesebb időkben tanusította hazája s egyháza iránti törhetlen szeretetét. Az 1848-ik évben, mint Szabolcsmegye főispánja szolgált nemzetét. A viharos idők beálltával előbb rendőri felügyelet alatt állott, azután fogságot szenvedett, jószágai elkoboztattak, ő maga pedig kötél általi halálra ítéltetett; s hogy életben maradt,

azt a hivatalától megfosztott országos hadparanesnok bosszus szeszélyének köszönhette. Vihar és vész közben edzett oszlopa volt egyházának. Nevéhez sok nagyszerű alkotás fűződik, de egyuttal anyagi áldozatokkal is bebizonyítja egyháza iránti hű szerelmét. Több ezer forintra rugó adomány hirdeti maiglan is fényesen az ő nevét. A debreczeni kollegium ügyeinek vezetésénél fáradhatatlanul buzgólkodott. Szűk terünk nem engedti, hogy érdemeit frészletesen soroljuk elő. Utasítjuk olvasóinkat Kiss Aronnak „Gróf Degenfeld Schomburg Imre tiszántuli ref. egyházker. főgondnoknak emlékezete” című emlékbeszédére.

A már előbb említett Kristóf Agoston grófnak Riedesel zu Eisenbadi bárónővel kötött házasságából származott a második fia Miksa Kristóf volt az egészen magyarrá lett e rdőszádai ág alapítója. Miksa Kristóf gróf (+ 1816) széki Teleki Anna grófnőt vette nőül. Három fia volt: Ottó (neje sz. Teleki Augusztina grófnő) + 1849; Imre (neje Beck Paulina) + 1883; Pál (neje gróf Degenfeld Matild) + 1880; Ottó gyermekei Lajos és József, a tiszántuli ev. ref. egyházkerület főgondnoka, Imre gyermekei Gusztáv, Anna, Ilona, Berta, Emma, Pál gyermekei: Béla, Mária (Péchy Mihályné) és Sándor

apró vonás, hogy legkedvencebb ételéből se vesz kétszer egymásután) jó gazda mint D. Frigyes; szívvél lélekkel magyar hazafi, mint D. Imre, a nagybátyja és buzgó református, mint azon őse, a ki üldözött vallásával együtt inkább kívándorolt hazájából semhogy azt megtagadja és mindenk felett szerény a modorában, demokrata és liberalis érzelmeiben, puritán gondolkodásában, egyszerű keresetlen, külső megjelenésében.

Nem csoda, ha ennyi jeles tulajdonsággal imponál a büszke cziviseknek és a nyakas hajduknak; ha népszerűség és szeretet környezi Debreczenben és mindenütt, ahol ismerik. Valamint ő minden tisztességes embert szívesen fogad, úgy őt is örömmel látják házukban családi ünnepeleknél városunk törzsökös polgárai, kormánypartiak, ellenzékiek, egyformán. A megbecsülés és szeretet választotta meg őt az ellenzéki elvű H.-Szoboszló diszpolgárává, — most a tiszántuli egyházkerület főgondnokává. Erdemeinek elismerése volt, amidőn harmadéve a királyi kegy a Szent István-rend kis keresztjével tüntette ki.

Mint főgondnokra nagy és nehéz feladatok várnak. Az egyházpolitikai reformok által teremtetett új helyzetben, a közöny és vallástalanság terjedése közben az ő vezérlete alatt kell megtalálnia az egyháznak azt a helyes utat, amelyen haladva lételet s tovább virágzását biztosíthatja.

De nagy dolgokat vár a közvélemény ő tőle a debreczeni főiskola tovább fejlesztése érdekében is. Ha ő akarja, könnyebben és előbb megvalósulhat az a szép ábránd is, amit úgy hívnak, hogy: *debreczeni protestáns egyetem.* Z-1.

Válasz a Debreczen-nek.

Debreczen, október 13.

Ismeretes dolog, hogy választások alkalmával a különböző politikai irányu lapok öblös kifejezéseket használnak egymás ellen, kiki támogatva a maga jelöltjét és védve saját politikai meggyőződését. Önérzettel mondhatjuk azonban, hogy mi a tőlünk eltérő politikai véleményekről mindig és minden alkalommal tisztességes hangon nyilatkoztunk. Ezen eljárásunk oka abban rejlik, hogy mi épen oly jogos dolognak tartjuk, ha valaki függetlenségi, mint azt, hogy ha valaki a szabadelvű-párt hive. Ismét ebből kifolyólag igen természetesnek találjuk, ha a függetlenségi párt a maga eszméinek igyekszik propagandát csinálni. Azt azonban nem tartjuk sem helyesnek, sem illedelmesnek, ha ellenfeleinket kicsinyes, gyermekes nézőpontok szerint ítéljük meg és tiszteltreméltó, korrekt multu férfainkat kigunyolunk. Épen ezért mi nem bántjuk az ellenzék jelöltjeit és lapunkban sohasem feledkezünk mng arról a tisztességes irodalmi hangról, melyet ápolni kötelességünk. Nem így azonban a *Debreczen*, mely szokása szerint ismét belénk köt és megfélekedve a viszonság köteleményéről, durván sértegeti a *szabadelvű-pártot* és a *Debreczeni Ellenőrt*.

Megvagyunk győződve, hogy a *Debreczen* kirohanásai nem tetszenek azoknak sem, kik az ellenzékhez tartoznak, mert mi sokkal igazságosabbaknak és jobb érzésűeknek tartjuk őket, hogysen azt hihetnők, hogy a *Debreczen* stilusára rámondanak a placet-et. Mert hogy mi-csoda hirlapírói talentum kell ahhoz, hogy érdemes embereket gyermekesen gunyol-

junk, ezt sehogysen tudjuk elgondolni, hanem inkább sajnálkozunk azon, hogy argumentumok helyett csufolózó czinizmussal és olesó élcezzel spékelt tudósításokat ereszt meg a *Debreczen*.

Hosszu lére eresztett elmélkedésben bírálgatja a szabadelvű párt szervezkedését, eljárását. Sohase kritizáljon a *Debreczen*, mert úgy se talál olyan emberre, ki az ő véleménye előtt, mint dsagernauti bálvány előtt kalapot emelne. — Seperjen a maga háza körül s hagyja a szabadelvű pártot a saját bölcseségére.

Laptársunk gunyosan említi, hogy Mayer Emil, gőzmalmi igazgató szabadelvűpárti programmal fellépett az I-ső kerületben s fellépését merész vállalkozásnak kereszteli. Ez lehet privát vélemény, de azért a megtörtént dolgot nem változtatja meg.

Mert talán a szabadelvűpárt épen úgy állíthat jelöltet, mint ahogy a *Debreczen* jogot formál ahhoz, hogy mindenbe beleszólhasson. Mi ezt a dicsőséget nem irigyeljük tőle, azt azonban meg ő engedje meg, hogy a szabadelvűpárt jelöltjeit mi válaszszuk meg. Azután meg, miért kicsinyli ő Mayer Emilt, kit közbecsülés vesz körül. Bántottuk mi valamikor *Thaly* Kálmánt? Soha! Tisztelettel hajlunk meg nagy talentuma, sok oldalú tudása előtt. És midőn ezt szívesen elismerjük, egyuttal azt is kijelentjük, hogy megvagyunk győződve, miszerint maga *Thaly* Kálmán se veszi sértésnek, ha egy oly perfekt uri emberrel kell neki megküzdenie, mint Mayer Emil. A mi véleményünk az, hogy kevésbbé merész vállalkozás ez a Mayer Emil részéről, mint a *Debreczen* azon hiu erőlködése, melylyel tisztos multu egyéneket le akar rántani a föld poráig.

Arra pedig, a mit a *Debreczeni Ellenőrnek* ír — nem felelünk, mert respektáljuk olvasóinkat, kik ismerve lapunknak az illem kérdésében elfoglalt álláspontját jogosan megnehezteknének ránk, ha a *Debreczen* modorában polemizálnánk.

Végül mivel nem abban a körben nőttünk fel, melyben grombaságokat és durvaságokat tanulhattunk volna, kijelentjük, hogy mindaddig mig a *Debreczen* tisztos irodalmi hangon nem ír, közleményeire nem reflektálunk, azokat ad acta teszszük és létezéséről tudomást nem veszünk.

Koncz Ákos,
f. szerkesztő.

NAPI HIREK.

Kérelem.

Felkérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése **szeptember hó végével lejárt**, hogy a megfelelő összeget beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése megzavartassék, mert ezentul csak azoknak küldjük lapunkat, kik egy bizonyos tetszés szerinti időre **előre fizettek**.

Hátralékos előfizetőinket is kérjük, hogy eddigi hátralékaikat mielőbb rendezni sziveskedjenek, minthogy ellenesetben a lap

további küldését f. évi október hó elején beszüntetjük.

Egy napilap előállítására és fentartására olyan óriási költséggel jár, hogy ezen költségek fedezése czéljából csakis rendes előfizetőinkkel számolhatunk.

A kladóhivatal.

— Az egyházkerületi főgondnokválasztás eredménye mindenfelé őszinte örömmel találkozik. Megnyugvással és bizalommal fogadják azt még olyan körökben is, ahol gróf Degenfeld József jelöltsége ellen küzdöttek. Lapunk mai számának tartalmát e nevezetes alkalomhoz állítottuk össze. Vezérezikben méltatjuk az esemény nagy jelentőségét; a tárczában az ősrégi Degenfeld családról gyűjtöttünk össze érdekes adatokat egy ellenzéki lelkész három évvel ezelőtt megjelent munkájából. Egy harmadik cikkben pedig az új főgondnok életrajzát irtuk meg. Degenfeld Józsefnél ma egymást érték a tisztelgők, akik a fényes győzelem alkalmából üdvözölni mentek őt. Ott volt a vármegyei tisztikar, a melyet Wessprémy Zoltán főjegyző-, a városi tanács, a melyet Simonffy Imre polgármester vezetett. Számos más tisztelgők között megjelent lapunk szerkesztősége is. A beadott szavazatok számáról és eloszlásáról tegnap sietve adtunk hírt s e miatt némi lényegtelegebb adat oszszott be a közleménybe. — A gyülekezetek összes szavazatainak száma 744. Ebből gróf Degenfeld József 490-et kapott (Tegnap 488-at irtunk) Uray Imrere 158 szavazat esett, így az ő szavazatainak száma is megszorodott egygyel. A többi szavazat részint megszorult Thaly és a többiek között, akiket már tegnap elsoroltunk, részint mintánfelebbezés alatt áll, nem vette figyelembe a küldöttség, részint nem küldték be az egyházak. A beadott szavazatok összes száma 728. E szerint gróf Degenfeld József 238 nem remélt szótöbbséggel győzött. Tizennégy gyülekezet nem szavazott.

— A közigazgatási bizottságból. Tegnap délelőtt tartotta meg Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága október havi rendes ülését gróf Degenfeld József főispán elnöklete alatt. A bizottsági ülés elé beterjesztett jelentések szerint a közbiztonság a mult hóban egy esetben lett megzavarva a kabai Bagonya-féle gyilkossággal. Az állategészségügy állapota rendkívül kedvezőtlen volt. A sertésvész nemhogy apadt volna, mindjobban terjeszkedett, ujabban több községben lépett fel járványszerűleg. A közegészségügy teljesen kielégítő volt. Járványszerű betegség nem volt s a heveny fertőző kórok közül a ronesoló toroklob, a vörheny, kanyaró, hasi-hagymáz és hólyagos himlő szórványos jelleggel birt. A népesedési statisztika rendkívül kedvező arányokat mutat. Összesen 573 születési eset volt, ebből 15 halva született. Meghalt 271 egyén s így a szaporulat 287-et tesz ki. A tanügy szeptember hóban a szokott mozgalmas volt, mindenfelé az iskolai év megnyitásával voltak elfoglalva, most már mindenütt rendben folyik a tanítás.

— Birósági kinevezések. Az igazságügy-miniszter dr. *Udvarhelyi* Dezső a debreczeni kir. ítélőtáblához berendelt birósági aljegyzőt a debreczeni kir. törvényszékhez jegyzővé, *Nagy* Kálmán debreczeni kir. törvényszéki joggyakornokot a debreczeni kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

— **Esküvő.** Dr. Kőrössi Kálmán, a debreczeni ügyvédi karnak a kiváló képzettségű, rokonszenves ifju tagja, tegnap d. u. 4 órakor tartotta esküvőjét Kőrössi Ida kisasszonnyal Kőrössi Sándor mező-sassi földbirtokos kedves, bájos leányával Mező-Sasson. Az esküvőre Debreczenből is számosan megjelentek. Őszintén gratulálunk az ifju pár boldog frigyéhez.

— **Tisztelgés a tankerületi főigazgatónál.** Géresi Kálmán tankerületi főigazgatónál ma névnapja alkalmából testületileg tisztelgett az állami főreáliskola és a kath. algimnázium tanári kara. K. Tóth Kálmán lelkész, Nemes Kálmán, Szabó Kálmán, Dalmy Kálmán, Wessprémy Kálmán uraknál is számosan tolmácsolták jó kívánságaikat.

— **Az adófelvétel vármegye.** A vármegyei közigazgatási bizottság elé Szunyogh Sándor királyi tanácsos, pénzügyigazgató a vármegye adófelvételére vonatkozólag szeptember hónapról következő jelentést terjesztette be: állami egyenes adóban befolyt 106787 frt 37 $\frac{1}{2}$ kr.; hadmentességi díjban 1977 frt; bélyegjövődékben beleértve a Debreczen város által eszközölt fogyasztást 16391 frt 41 kr.; jogilletékben 11080 frt 07 kr.; díjjövődékben, 93 forint 30 kr.; dohány jövődékben beleértve a Debreczen város által eszközölt fogyasztást is 60744 frt 86 kr.; hadmentességi díjban 1772 frt 92 kr. és végül fogyasztási és italadóban befolyt 23516 frt 67 és fél krajczár.

— **Közügyesítő oktatás.** A „Közügyesítő Egyesület” újabb tanerőket nyerve meg a kézimunka tanítására, a jelen iskolai évben az ediginél fokozottabb mértékben kezdte működését. A m. kir. állami főreáliskolában levő tanműhelyben már eddig két szakban: a Cartonage-ban és Agyagmintázásban nyerne oktatást hetenkint kétszer (szerdán és szombaton 2 órától 4-ig) a jelentkezett középiskolai tanulók. A Cartonage-t Simon István ev. ref. tanító, az agyagmintázást Tóth András szobrász tanítja. Néhány nap múlva a slöjd másik ága, a famunka is taníthatni fog.

— **Díjnokok gyűlése.** A díjnokok országos nyugdíj és segély egyletének debreczeni osztálya holnap délután 6 órakor a bejelentési hivatalban Márk Endre elnöke alatt gyűlést tart, amelyen egyet-letti orvosokat választanak. Az egyesületbe még csak decemberig lehet belépni a megszabott kedvezményekkel. Ennél fogva figyelmeztetjük a belépni akarókat, hogy a belépést decemberig el ne mulasszák.

— **Értesítés.** Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy a „debreczeni joghallgatók segítő egyesülete” alapszabályai értelmében irodái, nevelői s egyéb a joghallgató társadalmi állásával összeegyeztethető foglalkozások kieszközölésével, illetve közvetítésével is segíti tagjait. Midőn jelen iskolai év kezdetén egyesületünk ide vonatkozó céljára a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívom, kérem egyszersmind méltóztassék e tekintetben teljes bizodalommal az egyesület elnökségéhez fordulni, az bármikor készségesen tesz eleget minden ilyenmű megkeresésnek. Tisztelettel Debreczen, 1896. okt. 12. Torday Sándor, a. j. s. e. elnöke.

— **Késelő politikus.** Nánási Károly és Tóth Lajos faczér lakatossegédek tegnap este elmentek a Krámer féle korosmába borozgatni. Ott Tóth Lajos neki melegedve, hevesebb hangon kezdett a mai politikai helyzet megvitatásához. Hevesége annyira elragadta, hogy a más véleményen levő társait sértegetni kezdte, mire azok összeszidták. Tóth erre dühbe jött kiragadta zsebkését és azzal Nánásinak a kezébe szurt. Nagylárma támadt erre s Tóth Lajos az elősiető Almási Sándor rendőrt is megszurta. A véngző politikus ügyét ma áttették a kir. ügyészséghez.

— **A népfelkelők ellenőrzési szemléje.** Tegnap megírtuk, hogy a honvédelmi

miniszter tekintettel a javában folyó választási mozgalmakra, a tartalékos katonák ellenőrzési szemléit, amelyek október 16-dika és november 10-dike közt eső időre tűzettek ki, felfüggesztette. Hasonló rendeletet bocsátott ki ma a népfelkelők részére kitűzött ellenőrzési szemléket illetőleg is.

— **Baleset a vasutnál.** Tegnap a debreczeni pályaudvaron szomorú baleset történt, a melynek áldozata egy nő, családos vasuti alkalmazott, — ki a kocsik rendezéséhez volt beosztva. — Kiss Pálnak hívják. A tolatás közben elveszítve az egyensúlyt, lecsuszott a kocsik hátsójáról és pedig olyan szerencsétlenül, hogy a meglehetősen gyorsan haladó kocsik kerekei alá került. A kocsik kerekei a szerencsétlen ember ballábát a térden felül elvágták és a jobb lábát is erősen megsebesítették. A szerencsétlenül járt munkást eszméletlenül vették föl a kocsik alól. Összetört és zuzott lába borzasztóan nézett ki. Beszállították a közpórházba, a hol ballábát amputálták.

— **A nőgyűlölő.** Nem lehet másképp, mint hogy Barna Ferenc, az alpari közéletnek ismert alakja felesapott nőgyűlölőnek. Tegnap estefelől szokása szerint meglehetősen becsipve baktatott a Nagy-Csapó-utcán hazafelé külvárosi lakására. Utközben csaknem minden szemkötő jövő nőt durván megszólított s valamennyit bántalmazni akarta, kijelentve, hogy nagyon gyűlöl a nőket, mert mindannyian csak a férfiak megrontására törekcsenek. A nőgyűlölő Barna Ferenc most a sötétben elmélkedik azon, hogy vannak férfiak, a kik lovagiasan elbánnak azzal, aki a nőket bántalmazni meri.

— **Öngyilkosság.** Egy fiatal gazdálkodó öngyilkosságáról értesítenek bennünket. — Tegnapelőtt délután Szabó Sándor Csemete-utca 1220. szám alatt lakos, gazdálkodó fia János, atyjának tanyáján szíven lötte magát s meghalt. A rendőrségnek az esetről csak tegnap este tették meg a jelentést, mikor már a hullát beszállították atya lakására. A 24 éves fiatal ember állítólag azért követte el az öngyilkosságot, mert atya nem engedte, hogy azt a leányt feleségül vehesse, a kit szeretett.

— **Leszakadt emelet.** Nagy szerencsétlenség történt tegnap délután fél 3 órakor Budapesten a Dob-utca 84. szám alatt. Itten tavasz óta egy háromemeletes házát építenek; a munkások mint rendszeren tegnap hozzáfogtak a munkához és a földszinten tartózkodtak. Ugy két óra tájban gyanus recsegést hallottak, de mert ez nem ismétlődött tovább folytatták munkájukat. Pontban fél 3 órakor a zaj ismétlődött és a következő perczben az I. emelet menyezetestől a földre zuhant maga alá temetve az ott dolgozó munkásokat. A zajra elősiettek a többi munkások, de ezek a helyett, hogy segítettek volna társaikon, fejüket vesztve rohantak a kijárási felé, tartva attól, hogy újabb szerencsétlenség történik. Ezalatt villámgyorsan elterjedt a hír a Dob-utczában és annak környékén, hogy a 84. számú házban a leomlott I. emelet 20 munkást temetett el és zuzott agyon. A rémhírre mindenfelől összesereglettek az emberek és a szerencsétlenség színhelyére siettek, a hol 10 percz alatt több százfőre menő ember gyülekezett össze. — Csakhamar eljöttek a mentők, a kik két mentő kocsit hoztak magukkal. Az első, a kit a törmelékek alól előhúztak, egy 18 éves munkás volt, kinek keze, lába törött össze. Most aztán egymásután elővonszolták a többi munkásokat is, számszerint hetet. Ezek mindannyian nagyon súlyosan sérültek meg.

Táviratok.

— *A Debreczeni Ellenőr* saját tudósítójától. —

Az opera intendánsa.

Budapest, október 13. Báró Nopcsa kormánybiztost a király kinevezte az opera intendánsává.

Kiállítási kitüntetések.

Budapest, október 13. Az ezredéves kiállítás körül szerzett érdemek elismerésül a hivatalos lap mai száma rendkívül nagyszámu királyi kitüntetést közöl. Rákosi J. az otthon hírlapírói kör elnöke nemességét, Lukács Béla első osztályu vaskorona rendet, Schmidt kiállítási igazgató a Ferencz József-rend középkeresztjét, Gelléri Mór kir. tanácsosságot kapott. Biztos értesülés szerint november közepén újabb, tömegesebb kiállítási kitüntetések jönnek.

Nagyvárosi bűnök.

Budapest, október 13. Egy előkelő fővárosi kerekedő följelentést tett egy hat tagu szövetkezet ellen, mely tisztességes leányok elesábitását és kifosztogatását folytatja.

A forrongó Balkánról.

Budapest, október 13. Philipopolból sürgönyzik, hogy a török kormány számos ifju török pártit letartóztatott. A hadügyminiszterium 2600 tüzérségi lovat akvizitáltatott sürgősen.

Választási mozgalmak.

Jelöltek a szomszédban.

Nagyváradon a szabadelvűpárt a város nagynevű szülöttét Tisza Kálmánt lépteti fel, akit a jelöltség elfogadására küldöttség kér fel. A szabadelvűpárt szervezkedő értekezletén Tisza István nagy hatásu beszédet tartott.

Szólt az egyházipolitikai kérdésekről, majd az ellenzéki pártokról, melyek közt a Kossuth-párti függetlenségieket olyan nemes ellenfélnek tartja, mely előtt tisztelettel zászlót hajt. Annál élesebben itéli el a néppárti mozgalmakat. Attérve a gazdasági kérdésekre, nagyon károsnak tartja azt, ha a gazdasági politikában a közjogi szempont dominál. Végül így végzi szavait: „Nelson napiparancsa a trafalgari csata reggelén ennyi volt: Britannia elvárja mindenkitől, hogy teljesítse köteletségét. Menjünk a nűszőbön álló harcba azzal a tudattal mi is, hogy Magyarország jövője kívánja, hogy a nemzet jobb komolyabb, megfontoltabb elemei teljesítsék köteleységüket.”

A bárándi kerületben gróf Korniss Károly szabadelvűpárti mérközik meg Illyés Bálint független 48-asal.

A hosszu-pályi kerületben Baranyi Ödön az eedigi képviselő és Orley Kálmán között oszlott meg a választók bizalma s rokonszenve, azonban Baranyi Ödön nem akarván megbontani és gyengíteni a szabadelvűpárt erejét, kijelentette, hogy a jelöltségre nem aspirál; így a szabadelvű párt egyedüli jelöltje ez idő szerint Orley Kálmán; ellenzéki részről dr. Falusy Árpádot, Polónyi Géza bajtársát emlegetik Ugron programmal; de itt győzelemre az ellenzéknek legkisebb kilátása sincsen.

A b-ujfalusi kerületben a szabadelvű párt jelöltje, a kerület eddigi népszerű képviselője Szunyogh Szabolcs; ellenfele Leszky Gyula lesz.

Az ugrai kerületben a szabadelvűpárt jelöltje Tisza István, ellene fellép Bölönyi József, pártonkivüli ellenzéki s Szathmári Mór Kossuth-párti; de ez utóbbi még nem bizonyos.

A nagyszalontai kerületben Lovassy Andor szabadelvűpárti lesz ellenjelöltje ifj. Balogh László függetlenségi 48-asnak.

A bihari kerületben a szabadelvűpárt, mivel Ertsey Géza a jelöltséget elfogadni vonakodik, Tisza Lászlót a nagyérdemű hazafit lépteti fel független 48-as ellen.

A székelyhídi kerületben Kiss Albert újra megválasztását alaposan veszélyezteteti Fáy András Ugron párti. A szabadelvűpárt is szándékozik jelöltet állítani.

Nagy-Károlyban vasárnap tartotta beszámoló beszédét Károlyi István gróf. a kerület volt orsz. képviselője. Beszámoló beszédét a választók nagy figyelemmel hallgatták. A függetlenségi párt fűhöz-fához kapkod, de nincs ember, a ki föl merjen lépni Károlyi István ellen.

Jászberényben Apponyi Albert vasárnap mondta el beszámolóját. A szabadelvű párt Erdélyi Sándor igazságügyi miniszter léptette föl, a kinek zászlói alá a választók többsége tömörül.

S z i n h á z.

(P.) Tegnap „Egy magyar huszár káplár Bécsben” című víg játék került színre félig telt ház előtt. Az előadás hatását rontotta — az az eddigelé még szokatlan körülmény, hogy az egyes szereplők jelenéseikről elkéstek, sőt egy alkalommal a késés oly nagy volt, hogy a közönség bosszankodni kezdett.

Nem tudjuk, vajjon a készületlenség, vagy a figyelmetlenség okozza-e ezt? de, hogy az ilyen dolgok nagyot rontanak a társulat renoméján, az bizonyos.

Kállai Lujza (Teréz) nem volt eléggé makrancos, veszekedő házsártos, mint ahogy azt szerepének jelleme magával hozza. E szerep ugyanis lélektani matiumokon nyugszik. Miként lesz egy rideg szívű, veszekedő természetű, kötekedő, goromba, szókimondó leányból a szerelem hatalma által, szelid jószívű, mindenivel jól tenni kész leány. Önként jön, hogy a szerep jellegének első részét erősebben kell kidomborítani, hogy az utána következő másik állapot, a lassanként megszeliülő lelkiület annál inkább feltűnő lehessen. Nem zsörtölt, nem esattogott eléggé s különösen nem tudta arczára erőltetni azt a hideg, sőt gunyos tekintetet, melytől egész környezete fél és reszket egy, hogy már jöttének híre is rettegésbe ejt mindenkit a háznál.

Ez a szerep nem az ő mindég szelid egyéniségéhez illő.

Játékával külömben, valamint dalaival sokszor tapsot keltett.

Szende Anna (Zsuzsi) helyre egy szakácsné volt, kinek minden mozdulata egészen a szerep keretébe illett. Kedves egyénisége, tüzzel előadott dala az est sikerét az ő részére biztosították.

Locsarekné a hőbortos báróné szerepében exczellált s minden megjelenésével — a mint az másként nem is lehet, hangos kacajra indította a közönséget.

Sziklai (Roderich) kitűnő alakítást nyújtott, bárha itt-ott a „Vénbakkancos” Friczjére emlékeztetett. Úgyes játékáért őtet is sűrűn tapsolták.

Szabó Irma (Paulin) kedves szende gyermek volt, helyesen fogta fel szerepét.

Békésy (István) kitűnő huszár káplárt produkált, s gyönyörű bariton hangjával hálás tapsokra ragadta a hallgatóságot.

Püspöki (Lampel) **Follinus** (Vendelin) **Bartha** (Lőrincz) és a többi közreműködők is kellő alakítást nyújtottak, s ha az elől említett mizeriák nincsenek, egészen kifogástalan előadást láttuk volna.

* **Századvegi leányok.** Prevost Marcel színművét szerdán adja először színtársulatunk s így közönségünknek alkalma lesz megismerni ezt a darabot, a melyről azon időben, midőn Budapesten színre került, oly sokat irtak pro et contra. A darab kétségkívül egyik

legérdekesebb alkotása az újabb színműirodalomnak, elismerik ezt azok is, akik különben ellenségei azon irodalmi iránynak, a melynek Prevost Marcel egyik leghivatottabb művelője. Midőn Budapesten a nemzeti színházban színre került, a fiatalabb írói nemzedék egy igen tekintélyes része felkérte a belügyminisztert, hogy annak előadását tiltsa be. Azonban daczára a sok huza-vonának és az agitációnak még is színre került s távolról sem igazolta azok gyanuját, akik morális okokból ellene agitáltak. Kedvező fogadtatásának legfőbb bizonyítéka azon körülmény, hogy még a 10-ik előadásnál is a pénztár valóságos ostrom állapotban volt s még most is folyvást műsoron van. A darab abból a fajtából való, a mely egy formán művészi és igaz, sikerének titka ép ebben rejlik. A főbb szerepek Komjáthyné, Halmi Margit, Molnár Rózsi, Szabó Irma, Kiss Irén, Komjáthy, Benedek, Follinus, Vidor és Szilágyinak vannak kiosztva, a kiknek eddig tanusított buzgalma és tehetsége remélnünk engedi, hogy Marcel Prevost ezen érdekes darabját nálunk is győzelemre juttatják.

* **Gyermekelőadások.** Komjáthy a gyermekekről sem feledkezik meg, nekik is alkalmat nyújt, hogy legalább hetenként egyszer részesüljenek azon mulatságban és élvezetben, melyet a színházba való járás nyújt, azért gondoskodott Komjáthy oly darabokról is, a melyek a gyermekek értelmi és érzelmi világához legközelebb állanak, a melyek úgy külsőségük mint tartalmuknál fogva arra valók, hogy a gyermekek érdeklődését felköltsék, hogy lássanak, a látottakban gyönyörködjenek, a hallottak pedig lelkiépülésükre mulattatásukra szolgáljanak. Pénteken 6 órakor lesz az első gyermek előadás a mely alkalommal *Hüvelyk Matyi* kerül színre, gyermek mese, tündéri bohózat a gyermekek kedélyvilágának megfelelő énekes színmű.

Ilának.

Ma, ily borongós őszi délután erőt vesz rajtam a melancholia. Valahonnan szobám homályos háttéréből, nesztelenül suhannak elő régi emlékeim s úgy vélem, mintha látnálak s hallanám ezüst kacajodat. De elmúltak a szép idők, mint röpke álom, midőn még szerelemről álmodoztam s azt hittem, hogy ez való, pedig muló álom volt, melyből csak én tudom, mily kínos volt az ébredés.

Történetem tulajdonképen ott kezdődik, hogy megismertem egy szép szőke leányt. Az igaz, hogy ez még nem nagy valami, mert másnak is lehet szőke leány ismerőse, de rám nézve nagyon is fontos tényező volt. Szép volt, gyönyörű volt, akárcsak egy feslő rózsabimbó s felesleges is mondanom, hogy alaposan belebolondultam.

Elérkezett a várva várt majálisok ideje, oly szép nyár volt ez, milyen még soha sem volt, legalább én úgy képzeltem. — Szebben zöldeltek a fák lombjai s madarak énekétől visszhangzott az erdő. De elmúlt minden, csak emléke él még bennem.

A jogászok lázas izgatottsággal készültek az idei majálisra. Mindent elkövettek, hogy az mennél fényesebben sikerüljön. Az arany szegélyű meghívókat már széjjel küldték a szélrózsa minden irányában. Ilonka is kapott egyet.

A mama most már elérkezettnek találta az időt, hogy elvigye az ő aranyos kis leányát abba a szépen esillogó rózsás kertbe a hol megfogják ismerni . . . talán. — Egyébiránt rá ér még. Óh bizony! rá ér még, később is esinálhat jó parthit.

A jogász majális a legjobb alkalomkor

jött. A mama telebeszélte az apa fejét s miután az eszme nem zavarta meg tárczája pénzügyi viszonyait — a tata is beleegyezett.

Repült az idő, mint a goudolat. A fényes estély ott lebegett Ilonka lelki szemei előtt, telve idealizmussal.

Ilonka kezében szorongatva az aranysegélyű meghívót, még sokáig ébren álmodozott, míg végre a hófehér párnácskákba belelemélyedt a szép szőke feje s elaludt a csalfa Morpheus karjai között.

Álmodozott boldogságról, szerelemről s látta, hogy jött egy daliás szép ifju, erős, mint a tölgy. Jött még ezután sok, sok, de egyszem volt olyan szép, mint ez az egy.

Egy pillanat alatt elváltozott minden körülmény, a zené úgy hangzott, mintha a másvilágról jönne. Oly szépen szólt andalítóan. Az ifju csak Ilonkát ölegette, neki suttogott szerelemről bűvös bájos hangon, esókolta hosszan, hosszan . . . s a zeno oly szépen, oly andalítóan szólt, mintha a másvilágról jött volna. És ez az álom csak addig tartott míg a mama fel nem ébresztette. Megdörzsölte szemeit és átkarolta a mamát és elmondta, hogy milyen bolondos szepet álmodott . . . mintha az a szőke fiatal ember is ott lett volna a bálba, aki itt megy el minden nap ablakunk előtt.

Másnap lezajlott a fényes estély. Ilonkák korán haza mentek, az első négyes után. Ott voltam én is ezen a mulatságon a táncolni mulatni vágyók között. Megláttam ott Ilonkát s megismertem s azonnal felkértem az első négyesre. Ilonka meglepődve tekintett reám s így szólt. Ah ön Kőváry! mily régen nem láttam.

Mit csinál mostanában nálunk? Jogász vagyok én is, másodéves!

Karonfogtam Ilonkát s beálltunk a lármas sorba. A chaine anglaise zenéje elkezdődött s a rendező harsány hangon vezényelt . . .

Mikor vége volt a négyesnek, kipirulva ültünk egymásmellé. Remegő kis kezét megfogtam s ekkor oly közel voltam hozzá, hogy hallottam szívének dobbanását s egymás szemébe néztünk hosszan . . . és elpirultunk. Én akartam mindig valamit mondani neki, de nem volt bátorságom s ő is akart tőlem hallani valamit. Sokat beszélgettünk még ezután, majd mindketten elhallgattunk, mikor ő így szólalt meg: „Mit gondol most Emil?” Én zavarba jöttem, forogni kezdett velem a tánczterem s csak annyit tudtam mondani: „Ilon! szeretem . . .” Ő hangosan felkacagott s így szólt: „maga is olyan, mint a többi! Csak nem akar nekem szerelmet vallani?” „S ha ezt tenném mi lenne? Hevesen magamhoz szoritottam, szabad volt most s örült sebességgel forogtam vele. Táncz után karonfogtam, helyére vezettem s magam is mellé ültem a puha bársony pamlagra. Újból kérdeztem tőle, mit mondana akkor? Ugyan, ugyan ne gyerekeskedjen, maradjunk jó barátok továbbra is.

Lekísértem a mulatságból s kezet szoritott velem s bársonyos szemével rám nézett és mosolyogva mondta: „Aztán eljöhet ám hozzánk néha-néha! Pá! Pá! a viszontlátásra.

Mint egy örült rohantam hazafelé. Párnam közzé vetve magamat a gyötrelmekből kimerülve elaludtam. — És úgy emlékszem, mintha hallottam volna álomban, hogy így szólt a mamájának: milyen érdekes flu lett ebből a Kőváryból, olyan jól mulattam vele egész este, csak ne lenne olyan bizonytalan jövője.

Piktor.

CSARNOK.

A publi.

Irta: Sz. Budal Etel.

(Folyt. és vége.)

Mig gondolkodott, szeszől zavart eszt össze szedve, addig a kis ember a falnak dülve, meredten tekintett a légbe, nem is figyelve az idegen nőre.

— Na, meg van már! eszembe jutott a legszebb, legigazabb nevem, ahogy hajdan anyám is nevezett; szegény anyám, őt is Sólyom Lizának hitták, mint engemet . . . Hé, hé, sohase ugrádozzon, szép név az, habár nem arisztokratikus is.

— Liza . . . Liza — susogá publi — az én szép Lizám! az volna maga?

— Az hát, Liza vagyok.

— Ó az nem lehet!

— Már hogynem lehetne.

— Hogy ez a boszorka az én Lizám legyen.

— Tudom én, hogy ki volt a maga drágalatos Lizája? de hogy én valóban Sólyom Liza vagyok az már bizonyos. Ha nem hiszi, jöjjön a rendőrséghez, ott is be van az én nevem írva. Hauem tudja mit, maga egy neveletlen fajankó és én magával nem vesződöm tovább.

Az utóbbi szavakat indulattól elkapatva harsányan kiáltá az ittas nő.

— No, no, mily vásárt csapnak itt magok — szólt végtére egy rendőr hozzájuk menve. — No ni! még ez a vén boszorkány kiabál, félre innét! . . . Magát meg mi a ké lette publi? — kérdezé illő flegmával a rendnek fent tartó ura, a még mindég a falhoz támaszkodó férfitől, kinék valódi tisztességes nevét nem mindenki tudta s általánosan csak „pubinak” nevezték.

— Jöjjön, ha rosszul van, haza vezetem, Szegény publi, ez ugyan oda van.

— Ni, publi . . . ő publi, az én pubim, az én Louis-m. Oh jöjj keblemre, édesem én vagyok a te hü Lizád, a te jegyessed!

— Nem igaz . . . nem igaz — dadogá visszautasítólag a kis ember, tova lóditva a hozzá bizalmasan közelítő némbert, ki egyensúlyt veszítve végig terült a járdán, fel nem bírva többé tápázkodni a pálinka mámortól mely végtére legyőzte erejét, csak kiabálni tudott és egyre kiabálta:

— Az én pubim. Az én drága jegyessedem . . . Ó, ó, hogy így kellett nekünk találkoznunk. Ó be keserves — siránkozott az asszony esukló sirásból hortyogásba menve át, mig végre egészen el is csendesült. Így tehat elaludva nem is hallhatta, amint szívet kinzóan kiáltá publi „Lizám! . . . Lizám s megtámolyogva vérsugár szökött ki ajkain és légután kapkodva hörögve rogyott a rendőr karjai közzé, ki egykedvűen mormogá;

— Itt van la! Ezt már be is vihetem a hullaházba.

Ez időtől kezdve, jó vagy rossz időben soha többé, nem látta senki ott ácsorogni a szokott helyen a kis pubit, ki bizonynyal még a tulvilágban is, Lizájára vár, kitaró hűséggel.

Közgazdaság.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése. 1896. október hó 13 án.

Allamadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	121.90	122.40
„ vasuti beruházásiköt. 4%.	122.—	123.—
„ koronajárdék 4%.	99.15	99.65
„ regále vált. köt. 4%.	100.—	101.—

Osztrák aranyjárdék 4%.	192.25	192.75
Egységes államkötvény 4%.	101.25	101.75
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sors	138.—	139.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	397.75	398.25
Osztrák hitelbank részvény	362.80	363.—
Magyaripar-éskeresk. bank. r.	104.—	105.—

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogbank 4%-os sorsj.	121.50	122.50
„ 3-os	104.—	105.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%.	115.50	116.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy	10.—	10.40
Osztrák „	18.—	18.40
Olasz „	11.50	12.—
Bazilika sorsjegy	6.80	7.10
Jó-szív „	3.40	3.70

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	5.62	5.68
20 márkás arany	11.75	11.79
20 frankos arany	9.52	9.55
1 Sovereigns	11.98	12.02

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, október 12.

Buzát ma mérsékelttel kínáltak, a kereslet korlátolt volt. — Elkelt szilárd irányzat mellett 30.000 mm. 2%, —5 krig magasabb áron.

Egyéb gabonaneműekben gyenge volt a forgalom változatlan áruk mellett.

Eladatott:

Buza. (Idei.) Tiszav.: 100 mm. 82. kg.	7.65	7.65
81. kg. 7.65 frt. 100 mm. 80.5 kg. 7.65 frt. 200 mm. 80. kg. 7.62%, krt. 300 mm. 80.5 kg. 7.65 frt. 700 mm. 80.5 kg. 7.66 frt. 100 mm 81. kg. 7.55 frt.		

Zab: 5.70—5.90.

Rosz: 6.20—6.25.

Határidő-üzlet.

Az irányzat szilárd volt, mérsékelt forgalom mellett emelkedtek.

Hivatalos felmondások 5000 mm. buza és 1000 mm. rozs. október 17-iki átvételre.

Hivatalos zárófolyamok déli 1 órakor.

Buza szept.-októberre 1896	7.42—7.43
„ máj.-júniusra 1896	7.63—7.64
Rosz tavaszra 1896	6.57—6.59
„ szept.-okt.-ra 1896	6.34—6.36
Tengeri máj.-jun.-ra 1897	4.02—0.05.—
„ szept.-re 1896	—, —, —
Zab máj.-jun. 1896	5.87—5.89.
„ szept.-okt. 1896	5.56—5.58
Repeze aug.—szept. 1896	—, —, —

Zárlat 4 óra 30 perczkor:

Buza 1896. őszre	7.43—7.44
Rosz 1896 „	6.55—6.58
Tengeri 1896 aug.-szept.-re	0.—0.—
Zab 1896 „	5.85—5.86

Sertéspiacz.

Kőbánya, október 12.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) — krtól — krig., Öreg közép (páronkint 300—400 klgr sulyban) — krtól — krig. Fiatal nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) 55%, krtól 56 krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban) 54 krtól 55 krig. Fiatal könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) 52 krtól 53 krig. Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyu) 44 krtól 45 krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) 43 krtól 44 krig. Sertéslétszám 1896. évi október hó 6-ik napján volt készletben 5226 darab. 1896. évi október hó 7-ik napján felhajtott 835 darab, 1896. október hó 7-ik napján elszállított 335 db. 1896. évi okt. hó 8-ik napjára maradt készletben 5226 db. — A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1896. október hó 1-től.

Egységes vasuti idő szerint.

Debreczenből indul:

Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	8 40
Budapest - Nagyvárád felé	d. u.	12 36
Budapest - Nagyvárád felé	este	10 31
P.-Ladány-Nagyvárád-felé*)	d. u.	3 48
P.-Ladányig (minden kedden)	déli	12 —
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este	8 15
Szatmár-M.-Sziget felé	d. u.	4 07
Szatmár-M.-Sziget felé	este	8 —
Szatmár-M.-Sziget felé	éjjel	3 05
Csak Szatmárig	reg.	5 30
Miskolc-Kassa felé	reg.	8 25
Miskolc-Kassa felé	este	8 10
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé	d. u.	4 02
H.-Böszörmény-Büd.	m. áll. v.-tól	reg.
Sz.-Mihály-felé	vásártérről	reg.
	m. áll. v.-tól	d. u.
	vásártérről	d. u.
Füzes-Abony felé (m. áll. v.-tól)	vásártérről	reg.
„ (vásártérről)	reg.	5 —
Ohat-Kócs-Polgár felé m. áll. v.-tól	d. u.	4 12
„ (vásártérről)	d. u.	4 24
Derecske-Nagy-Léta felé	reg.	8 35
Derecske-Nagy-Léta felé	d. u.	4 17

*) P.-Ladánytól gyorsvonat.

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 40 p.-kor induló gyv.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló szv.	este	8 10
Az este 10 ó. 31 p.-kor induló szv.	reg.	5 45

Budapestről Debreczenbe

indul:

A délután 3. ó. 47 p.-kor érkező szv.	reg.	9 40
Az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gyv.	d. u.	2 15
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező szv.	este	7 05
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező szv.	este	9 15

Debreczenbe érkezik:

Budapest-Nagyvárád felől	d. u.	3 47
Budapest-Nagyvárád felől gy.-v.	este	7 09
Budapest-Nagyvárád felől	éjjel	2 40
Nagyvárád P.-Ladány felől	reg.	7 40
Csak P.-Ladánytól	reg.	5 12
M.-Sziget-Szatmár felől	reg.	7 50
M.-Sziget-Szatmár felől	d. u.	12 16
M.-Sziget-Szatmár felől	este	10 16
Csak Szatmárról	este	6 58
Kassa-Miskolc felől	reg.	8 07
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	déli	12 21

Debreczenbe érkezik:

Kassa-Miskolc felől	este	7 50
B.-Szt.-Mihály	vásártérről	reg.
H.-Böszörmény felől	m. áll. v.-hoz	reg.
	vásártérről	este
	m. áll. v.-hoz	este
F.-Abony felől (vásártérről)	d. u.	5 23
F.-Abony „ (m. áll. v.-hoz)	d. u.	5 32
Ohat-Kócs-Polgár felől (vásártérről)	reg.	7 50
Ohat-Kócs-Polgár „ (m. áll. v.-hoz)	reg.	8 —
Derecske-Nagy-Léta felől	reg.	7 25
Derecske-Nagy-Léta felől	d. u.	8 18

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 18. Bérlet II. sz.

Kedden, 1896. október hó 13-án,

Mukányi.

Eredeti vigjáték 4 felvonásban. Irta: Csiky Gergely.

Holnap, szerdán, 1896. október 14-én,

itt először:

A századvégi leányok.

(Demi Viérges.)

Színmű 4 felvonásban. Irta: Marcel Prévost.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Kocz Akos.

Nyilttér.

B i z o n y l a t.

A t. Ágnes-forrás kezelőségének
Mohán.

A mohai Ágnes vizet az emésztési, légzési és különösen a vizeleti szervek hurutos bántalmainál a „Ferencz József” kereskedelmi kórház vezetésem alatt álló belgyógyászati osztályán kiváló sikerrel alkalmaztam.

Dr. Frischmann Gyula,

851-12-11

főorvos.

Valódi

Jäger alsóruha

nők, férfiak és
gyermek részére,

Fehér és színes

téli szoknyák

Kardos László

üzletében.

883-7-6

• Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ,

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárumban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Használati utasítással ellátott könyveoske minden üveggel ingyen adatk.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszertára
DEBRECZENBEN (Tisza-palota).

856-52-39

Szőnyegek,

csipke- és szövet-
függönyök,
ágy- és asztalterítők,
butorszövetek, viaszos vásznak

nagy választékban kaphatók

Szabó Lajos fiai

cégnél, Debreczen, Rózsatér.

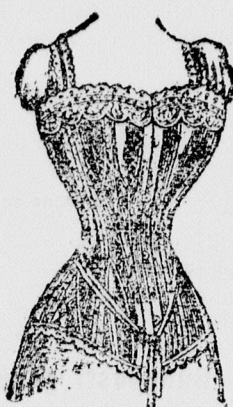
869-0-46

Első magyar orvosilag elősmert mü mell-fűző gyár.

GOLDSTEIN KAROLINA

DEBRECZEN, Főtér, Huber-ház, a megyeháza mellett.

„Matiné fűző.”

Előrsz.

Hátrész.

Ezen gummi fűző mint saját találmányom kiválóan alkalmas mint házfűző, erős és sugár alakoknak, fedi a hast is, erős Blanchettel és gummi háttal rugók helyett 2.50—3 frtig, valódi halcsontból 3.50—7 frtig, szoptatós-fűzőre alakítva 50 krral drágább.

Mindezen fűzők mérték után 6 óra alatt készíttetnek.

864-25-16

Folyton nagy készlet, nagy választék 40 krtól feljebb.

Honi ipar.

Vidéki megrendelések 6 óra alatt készíttetnek.
Képes árjegyzék ingyen.

Hatásos reklámtáblákat

arany vagy ezüst préseléssel;

gyönyörű kivitelű színes rajzokkal ellátott

Üzleti reklámkártyákat

tetszés szerinti szöveggel;

Raktári nyomtatványokat;

erős vászonkötésű

Bevásárlási könyvecskéket

* olcsóbban mint bárhol *

CSOKONAI

nyomda- és kiadó részv.-társaság

Debreczenben.

ajánl

Mű- és Könyvnyomda

Hírlapkiadó-vállalat

Disz-mű-könyvkötészet